

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ,
ЗДОРОВ'Я ТА ТУРИЗМУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету фізичного виховання,
здоров'я та туризму

М.В. Маліков

« _____ » 2025

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БАСКЕТБОЛ З МЕТОДИКАМИ ВИКЛАДАННЯ

підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра
денної та заочної форм здобуття освіти

освітньо-професійної програми «Спорт»
спеціальності 017 «Фізична культура і
спорт» галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка»

ВИКЛАДАЧ: Дядечко І.Є. к.физвих.і спорту., доцент кафедри фізичної культури і спорту

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фізичної культури і
спорту

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

С.І. Караулова

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Протокол № 1 від "19" 08 2025р.
Завідувач кафедри фізичної культури і
спорту

А.В. Сватъев

(підпис)

(ініціали, прізвище)

2025 рік

Зв'язок з викладачем (викладачами):

Е-mail: i.dyadechko@ukr.net

Телефон: 0665037257

Інші засоби зв'язку: Viber, WhatsApp, Telegram

Кафедра: фізичної культури і спорту (каб. 203 б спортивного корпусу)

1. Опис навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Баскетбол з методиками викладання» є поглиблення теоретичної і практичної підготовки студентів з питань баскетболу, що в свою чергу, допоможе їм правильно здійснювати навчальний процес з дітьми різного віку в різних ланках фізичного виховання.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Баскетбол з методиками викладання» є:

- поглиблення знань з теорії і методики баскетболу;
- набуття знань і вмінь у роботі з дітьми різного віку та підготовленості;
- засвоєння методики навчання техніко-тактичних елементів нападу і захисту, вміння аналізувати отримані результати, виправляти помилки;
- набуття знань і вмінь формування поурочного плану та план-конспекту уроку з баскетболу;
- засвоєння методики проведення змагань з баскетболу (суддівство, правила тощо).

2. Паспорт навчальної дисципліни

Нормативні показники	денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Статус дисципліни	Обов'язкова (цикл професійної підготовки спеціальності)	
Семестр	3-й	3-й
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість годин	120	
Лабораторні заняття	56 год.	20 год.
Самостійна робота	64 год.	100 год.
Консультації	1 раз на тиждень, формат проведення: за розкладом особисто каб. 203 б спортивного корпусу; дистанційно на платформі ZOOM	
Вид підсумкового семестрового контролю:	екзамен	
Посилання на електронний курс у СЕЗН ЗНУ (платформа Moodle)	https://moodle.znu.edu.ua/enrol/index.php?id=9026	

3. Методи досягнення запланованих освітньою програмою компетентностей і результатів навчання

Результати навчання та компетентності	Методи навчання / форми і методи Оцінювання
ЗК1.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями. ЗК 4. Здатність працювати в команді. ЗК5. Здатність планувати та управляти часом. ЗК8.Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК9. Навички міжособистісної взаємодії. С1.Здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості. СК2 Здатність проводити тренування та супроводження участі спортсменів у змаганнях. СК5.Здатність зміцнювати здоров'я людини шляхом використання рухової активності, раціонального харчування та інших чинників здорового способу життя. СК9 Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів. СК10.Здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми. РН1.Здійснювати аналіз суспільних процесів у сфері фізичної культури і спорту, демонструвати власне бачення шляхів розв'язання існуючих проблем. РН3.Уміти обробляти дані з використанням сучасних інформаційних та комунікаційних технологій. РН4.Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення. РН5.Засвоювати нову фахову інформацію, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег. РН7.Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами РН8. Здійснювати заходи з підготовки спортсменів, організації й проведення спортивних змагань РН9. Демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення. РН16.Надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини. РН17.Знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.	<u>Поточні контрольні заходи:</u> спостереження, опитування, письмовий контроль, оцінювання практичних вмінь і навичок. <u>Підсумкові контрольні заходи:</u> екзамен; захист індивідуального завдання.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до курсу «Баскетбол з методиками викладання». Баскетбол у системі фізичного виховання. Загальні відомості про курс баскетболу. Предмет, завдання і зміст курсу. Програмний матеріал і екзаменаційні вимоги за курсом баскетболу. Визначення початкового рівня спортивно-технічної підготовленості студентів. Організація проходження курсу баскетболу. Техніка безпеки під час проведення занять з баскетболу. Правила поведінки студентів у спортивному залі. Правила безпеки під час проведення навчальних занять. Права і обов'язки студентів, які займаються баскетболом. Вимоги до спортивних споруд. Основне і додаткове устаткування. Інвентар для проведення змагань. Попередження травматизму. Техніка безпеки на заняттях. Гігієна і режим спортсмена. Навантаження. Лікарсько-педагогічний контроль. Вимоги до організації і проведення занять: розміщення устаткування й інвентарю, оточуючих предметів у залі; методика проведення вправ, ігор. Сутність та характеристика гри, історія виникнення баскетболу. Форми роботи та розвиток баскетболу в системі фізичного виховання. Характерні особливості баскетболу як засобу фізичного виховання. Колективність дій, загальний характер гри, комплексний характер гри на функції організму і на прояв рухових якостей, безперервність і несподіваність зміни ситуацій гри, самостійність дій, емоційність, регулювання фізичного навантаження.

Змістовий модуль 2. Характеристика гри баскетбол. Класифікація техніки гри. Прийоми гри у нападі і техніка їх виконання: техніка пересувань гравця і техніка володіння м'ячем. Техніка пересувань: вихідні положення гравця, ходьба, біг, стрибки, повороти, зупинки. Техніка володіння м'ячем: тримання м'яча, ловля, передачі, ведення, кидки. Види, способи та фази виконання. Рухливі ігри та естафети для закріплення і 8 удосконалення елементів нападу. Прийоми гри у захисті і техніка їх виконання: техніка пересувань і техніка оволодіння м'ячем. Стратегія і тактика. Загальна та спеціальна фізична підготовка. Характеристика засобів і методів фізичної підготовки. Фізична підготовка в процесі навчання спортивним навичкам. Задачі, зміст, методи теоретичної підготовки. Мета і завдання ігрової підготовки.

Змістовий модуль 3. Методика навчання техніко-тактичним діям у баскетболі. Методика навчання технічним діям. Схема засвоєння рухових дій. Методичні прийоми. Методичні основи навчання рухових умінь та навичок. Методика навчання тактичним діям. Методика навчання індивідуальних техніко-тактичних дій в нападі та захисті. Основи навчання групових тактичних дій і систем гри. Методика навчання командним взаємодіям у нападі і захисті. Швидкість. Сила. Витривалість. Спритність. Швидкісно-силові. Засоби і методи розвитку цих фізичних якостей. Дозування навантаження під час розвитку фізичних якостей.

Змістовий модуль 4. Методика проведення уроку з баскетболу. Проведення змагань. Форми організації навчальних занять. Форми організації навчальних занять. Урок як основна форма засвоєння матеріалу з баскетболу. Риси уроку; зміст уроку; структура уроку; визначення завдань уроку. Організація та проведення змагань з баскетболу. Змагання та їх місце в навчально-тренувальному процесі. Значення змагань. Види змагань: календарні, товариські: першості, змагання на кубок, матчеві зустрічі, відбірочні, кваліфікаційні змагання, турніри та показові зустрічі. Система проведення змагань.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

4. Зміст лабораторних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість Годин		Згідно з розкладом
		о/д.ф.	з.ф.	
1	Вступ до курсу «Баскетбол з методиками викладання»	2		щотижня
1	Техніка безпеки під час проведення занять з баскетболу	2	2	
1	Сутність та характеристика гри, історія виникнення баскетболу	2		
1	Форми роботи та розвиток баскетболу в системі фізичного виховання	2		
2	Класифікація техніки гри	2		
2	Стратегія і тактика	2		
2	Фізична підготовка	2		
2	Теоретична підготовка	2		
2	Ігрова підготовка	2		
3	Методика навчання технічним діям	2	2	
3	Методика навчання тактичним діям	2	2	
3	Методика розвитку фізичних якостей	2	2	
4	Форми організації навчальних занять	2		
4	Організація та проведення змагань з баскетболу	2	2	
Разом		28	10	

5. Самостійна робота

№ змістового модуля	Питання для самостійного опрацювання	Кількість годин	
		о/д.ф.	з.ф.
1	Історія професійного спорту, його вплив на розвиток баскетболу. Історія розвитку баскетболу в Україні Результати виступів баскетболістів на останніх чемпіонатах України, Європи, світу.	16	25
2	Техніка виконання зупинки кроками. Вправи для оволодіння технікою зупинки. Вправи, які спрямовані на оволодіння технікою переміщень у баскетболі. Знайомство з основними елементами техніки. Комплекс загально розвивальних вправ у парах. Класифікація тактики нападу в баскетболі. Класифікація тактики захисту в баскетболі.	16	25
3	Комплекс загально-розвивальних вправ з баскетбольним м'ячем на місці. Техніка виконання передачі м'яча зігнутою рукою зверху від плеча. Техніка виконання передачі м'яча двома руками від грудей. Вправи для оволодіння технікою переміщення в захисній стійці. Техніка виконання кидка м'яча з подвійного кроку.	16	25
4	Правила змагань з баскетболу. Ігровий майданчик та обладнання. Колова система розіграшів при проведенні змагань з баскетболу. Система з вибуванням. Змішана система.	16	25
Разом		64	100

6. Види і зміст поточних контрольних заходів

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Історія розвитку баскетболу 2) Обладнання та розміри майданчика	2 бали 3 бали	5
	Практичне завдання	Перевірка розвитку фізичних якостей	0-5 балів	5
Усього за ЗМ 1 контр. заходів	2			10
2	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Техніка гри, класифікація. 2) Технічні елементи в нападі й захисті. 3) Тактика, класифікація. 4) Індивідуальні, групові, командні тактичні дії в нападі і захисті. 5) Фізична підготовка: загальна й спеціальна. 6) Задачі, зміст, методи теоретичної підготовки. 7) Рухливі ігри для розвитку фізичних якостей, техніко-тактичної підготовки.	1 бал 2 бали 1 бал 2 бали 1 бал 1 бал 2 бали	10
	Практичне завдання	1) Контрольні нормативи з фізичної підготовки: біг 20м; човниковий біг 98м; стрибок у довжину з місця; стрибок у висоту; з місця. 2) Контрольні нормативи з технічної підготовки: штрафний кидок (із 10 кидків); кидок з дальньої відстані; кидок у русі праворуч і ліворуч від щита; кидок після зупинки; передачі м'яча за 30с; ведення м'яча правою, лівою рукою.	4 бали 6 балів	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів	2			20
3	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Методика навчання технічним елементам нападу і захисту. 2) Методика навчання індивідуальним, груповим, командним тактичним діям у нападі і захисті. 3) Методика розвитку фізичних якостей.	3 бали 4 бали 3 бали	10

	Практичне завдання	1) Написати вправи для вивчення техніки: переміщень: у нападі й захисті ловлі і передачі м'яча: на місці, в русі 1 та 2 руками; ведення м'яча: звичайне, зі зміною напрямку; кидки м'яча на місці і в русі; перехоплення м'яча; виривання й вибивання м'яча; взяття підбирання. 2) Написати вправи для вивчення тактики: індивідуальні дії в нападі та захисті; групові дії: 2-х та 3-х гравців у нападі і захисті; командні дії в нападі та захисті. 3) Написати вправи для розвитку фізичних якостей: швидкості, сили, витривалості, швидкокісно-силових, координації.	4 бали 4 бали 2 бали	10
Усього за ЗМ 3 контр. заходів	2			20
4	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: 1) Форми організації навчальних занять: урок, тренування, секція. 2) Структура навчального заняття. 3) Види змагань: системи проведення; положення. 4) Правила змагань. 5) Протокол гри.	1 бал 1 бал 1 бал 1 бал 1 бал	5
	Практичне завдання	Проведення шкільного уроку	5 балів	5
Усього за ЗМ 4 контр. заходів	2			10
Усього за змістові модулі контр. заходів	8			60

7. Підсумковий семестровий контроль

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу*	Критерії Оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Екзамен	Індивідуальне завдання	Презентаційний (графічний, наочний) матеріал, аудіо- та відеоматеріал, знання дослідженого матеріалу та здатність самостійно проаналізувати та ґрунтовно схарактеризувати матеріал дослідження.	Індивідуальне завдання – максимально 20 балів.	20
	Контрольне завдання	Відповідь на 4 відкриті питання.	Контрольні питання – по 5 бали за кожне питання.	20
Усього балів				40

Шкала оцінювання ЗНУ: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Пасічник В. Теорія і методика викладання баскетболу. Львів : ЛДУФК, 2015. 78 с.
2. Горбуля В., Горбуля В., Горбуля О. Баскетбол: Фізична підготовка : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 91 с.
3. Горбуля В., Горбуля В., Горбуля О. Баскетбол: тактика гри та методика навчання : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 90 с.
4. Мітова О., Сушко Р. Методи наукових досліджень у баскетболі : навч. посіб. 2-ге вид., допов. та перероб. Дніпро : Дріант, 2021. 266 с.
5. Єфімов О., Помещикова І. Основи баскетболу. Харків: ХДАФК, 2011. 108 с.
6. Тучинська Т., Руденко Є. Баскетбол. Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2015. 100с.
7. Смолук В., Глушко П., Шевчук А., Швай О., Радченко О. Основи фізичної підготовки баскетболістів. Луцьк : Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 55 с.
8. Сушко Р. Розвиток спортивних ігор в умовах глобалізації (на матеріалі баскетболу). Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 360 с.

Інформаційні ресурси:

1. Федерація баскетболу України. URL: <https://fbu.ua/>.
2. Новини баскетболу. URL: <https://basket.com.ua/>.
3. Баскетбол Live. URL: <https://www.flashscore.ua/?rd=flashscore.com.ua>.
4. Баскетбол онлайн. URL: <https://sport.ua/basketball>.
5. Optimizing Player Health, Recovery, and Performance in Basketball / edited by D. Ferioli, D. Conte, A. T. Scanlan. Lausanne : Frontiers Media SA, 2023. 104 p. URL: <http://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi71/0051804.PDF>.

9. Регуляції і політики курсу

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. Відпрацювання пропущених занять здійснюється згідно з графіком.

Політика академічної доброчесності

Під час перевірки робіт студентів додержання політики академічної доброчесності здійснюватиметься згідно з «Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету» <http://surl.li/xgfnso>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Під час занять користуватися мобільними телефонами, ноутбуками, планшетами та іншими персональними гаджетами можна за умов виконання завдань.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедуру врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти буде організовано згідно з «Положенням Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)» <http://surl.li/zeitdb>

Комунікація

Комунікація викладача зі студентами: електронна пошта, Moodle, ZOOM, мобільний зв'язок.

Визнання результатів неформальної/інформальної освіти

Процедура врахування результатів, отриманих здобувачем за рахунок неформальної/інформальної освіти визначена у Положенні Запорізького національного університету про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти від 28.02.2025 р. (URL: <https://surl.lu/sussxg>).

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2025-2026 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2025-2026 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога **Марті Ірини Вадимівни** (061) 228-15-84, (099) 253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ
Запорізького національного університету: **Банах Віктор Аркадійович**

Електронна адреса: v_banakh@znu.edu.ua

Гаряча лінія: Тел. (061)227-12-76

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ.

Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок-п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ:
<https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>